د زړه وينا

د

ګل پا چا الفت

اشعار

Ketabton.com

دزمری میاشت

۱۳٤۱

هجري ش.کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستي- صلح کل
د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډير لږ روي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو ديوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوي دا به په څه نامه شايع کيږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعيض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خيالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتيا! وايي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ويلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګويا ته ډيرو خلکو سره ډيره موده او هروخت خبرې کوې.

سيد شمس الدين مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳٤۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تهنا پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فرینده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، باندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تهنا به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حال، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضیلت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳٤۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وينا

د الفت د ويناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې وليدله چی د ښاغلی سيد محمدايشان الحسينی الافغانی په ښکلی خط ليکلې سوې ده.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پياوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسينی د نستعليق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وينا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخو او پياوړو هنرمنانو لاس سره يو کړی ، او دغه ښکلې او ګلالۍ مجموعه ئې تخليق کړېده!
دلته دوه هنره سره يو ځای سوي دی، د انساني استعداد دوو بريښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وينا په ښه خط ليکنه زمونږ د اسلافو ښکلئ ميراث دی، او خوښ يم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، يو بشپړ اوکامل مظهر وينم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وينا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړي، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري ليکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسينی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.
دا دواړه نفيس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چينه يوه ده، او هرکله چې له فياض منبعه د جمال تجليات ځليږي، او خپريږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جميل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعال دوه کښلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسينی دغه جمال آفرينی خو زموږ د وطن د يوه پياوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسيد عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب يوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمايندګی کوی.
اما د الفت وينا!
دلته هم د ښکارندوی د وينا ټينګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سيد روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وينا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پروربنت او تصوير کې استاد دی، نوی نوی نکات پيداکوي د ژوند انه عميقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبيعت بسيط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غاير نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وینا کې د نوی دنیا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغیزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وینا ځنې ږغیږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکایت کوی، اوهغه څه وایي چې نو رخلق یې نسي ویلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وینا) نوم ږدم.

داځکه چې:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجلیات وینم.

رنګینه شعر می مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وینو رود دی.

کابل. جمال مینه. د اسد ځورلسمه ۱۳٤۱

عبد الحی حبیبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادی چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دي.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وي چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شي. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کیدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځیدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کیږي. په تیر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دي پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دي لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲٤۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه منه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډیر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږیږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آو از په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډیره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترینه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړیږي.

که چیري یوه ډیره ښکلې سندرغاړې چه له ډیرښه صورت سره ډیرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً یې اغیزه څو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورعلیٰ نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډیر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښۍ ومنل اوله ډیر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډیر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپیدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسیټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرليك:	مخ:
شاعر	۱
ښکلا اوهنر	۱_۳
دصلح نړۍ	۳_۵
مینه اودوستي	۵_۷
صلح کل	۷
ابتکار	۷_۸
ژوند	۸_۹
دمونشن دسفریوه خاطره	۹
دهقاني	۱۰_۱۱
دوطن محبت	۱۱
دوطن پالنه	۱۲_۱۳
ګرانه وطنه!	۱۳_۱۵
دوطن خاوره	۱۵_۱۶
سپین غر	۱۶_۱۸
په باغ کښي	۱۸_۲۰
آزادي	۲۰
دزړه شکوه	۲۱
دژوند ډیوه	۲۱_۲۳
پسرلی راغلی	۲۳
دبهار فیض	۲۴
دخزان سندره	۲۵_۲۶
دمني خاطره	۲۶_۲۷
په وربل باندې ګرد	۲۷
دحسن جلوه	۲۸
ملت اومملکت	۲۸_۳۰
لوی افتخار	۳۰_۳۲
ویده ګوجر	۳۲_۳۳
ناڅاپی کاڼی	۳۳_۳۷
ټکی اوریا	۳۷_۳۸
عاقبت	۳۸_۳۹

سرليك:	مخ:
زما حال	۳۹
داميدرڼا	۴۰
لمره!	۴۰_۴۲
دوطن ترانه	۴۲_۴۳
دافغان ترانه	۴۳_۴۵
دیووالی ترانه	۴۵
دمعارف ترانه	۴۵_۴۶
دغیرت سندره	۴۶_۴۷
استعمارچیان	۴۷
علم او معنا	۴۷_۴۸
دپلار توره	۴۸_۴۹
نه ځي	۴۹_۵۰
ښکاري باز	۵۰_۵۲
زخمي زړه	۵۲_۵۹
دشاعرنظر	۵۹_۶۰
څه ګورم	۶۰
غریب ماشوم	۶۱_۶۲
خوارحسن	۶۲_۶۳
همدردي	۶۳_۶۴
حسن اونظر	۶۴_۶۵
بډای	۶۵
ماشوم	۶۶
غزل	۶۶_۶۷
دنازمېرمني	۶۷_۶۸
په لیلی پسي ځم	۶۹
څومره به ښه وی	۶۹_۷۰
څه یم	۷۱
زما ګناه	۷۱_۷۲
زما خوب	۷۲_۷۳
انسان	۷۳_۷۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سر ليك:	مخ:
څه جوړشوه؟	۷۵-۷۶
عدالت	۷۶
دوه ماموران	۷۷-۷۸
دحق جذبه	۷۹
خاورې اوګردونه	۷۹-۸۱
فرداوملت	۸۱
علم اوپوهه	۸۲
سړيتوب	۸۲
همدردي	۸۳
سياست	۸۳
بې قدري	۸۳
ديمركراسي	۸۴
دروح اطمينان	۸۴
صبر	۸۴-۸۵
ددنيا قانون	۸۵
يوسف اوزليخا	۸۵

سر ليك:	مخ:
فكر او مينه	۸۶
آشنايي	۸۶
فكراوكار	۸۶-۸۷
بې خبري	۸۷
علت اوسبب	۸۷
دهقانه	۸۸
شعر	۸۸
مات كوډى	۸۸-۸۹
خوشحالي	۸۹
تور او سپين	۸۹
شعراو حكمت	۹۰
سپين او تور ديوان	۹۰-۹۱
حقيقت	۹۱-۹۲
ثواب	۹۲
دشاعرشعار	۹۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي   څه بلبل غونډې ګل پرستي
دعشق اوربانډې سوی ستي   دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان   دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان   لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعيسی خوښوي   خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي   دښايست بت ته سرټيټوي

له هرقيده آزاد زنداني   دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حيراني   سرکښې فکراوخيال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ربيار   خو آرزو ورسره ددېدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار   لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا او هنر*

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دي دورپ دافريقې که داسياوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي او که ګبرکه ترساوي
دلته فرق دامریکې اود روس نشته

ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي
ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي
پټنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډېوې ځای که مسجد که کلیسا وي
ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی

که رباب وي که شپېلۍ وي که داریا وي
ننداروتماشوته به ورځمه
دهرچاپه ساز چې ښکلي په ګډاوي
چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی
که زما وي که دتاکه دبل چاوي
ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک
که دچین وي که دهندکه دبرماوي
په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه
یوله بله متفق اهل معنا وي
ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي
په سپین مخ چې تورې زلفې راخورې شي
دښایست دډېوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپین سره ښه ښکاري سپین له توره
خه به ښه وي چې یوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هریوګل چې په هر رنګ کښې وي زيباوي

ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګوليدلی لاپخوا وي

د صلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپينوزرونه تورنه وي له توره

کرکه نه وي يوله بله محبت وي
وروولی صلح صفاوي ښه نيت وي

مرورخلق يوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي

بشري دوستي قايمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي

نژادي توپيرهيخ نه وي په دنياکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امريکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي

خوقايم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو

شي يوه ارکسترا د ولسونو

دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي

جهاني عدل وانصاف صحيح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی

که په هررنګ وآيين کښې وي راغلی

سړيتوب وي محترم په هرلباس کښې

په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرخوک خپل مسلکونه

چې ونکړي يوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستی کوروي سرترسره

دجنګ ويره شي له زړونونه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون

مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تويول دوينوشرم او پېغوروي

شرمنده ذليل سرټيټی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګ شي هرچېرته دصلح بیرغونه
شي په سمه لارروان سیاستونه
دانسان زړګی له جنګ اوجګړې تورشي
توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي
خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولې کېدل وي شرافت
یوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت“ هیله اوفکر جهاني وي
زه له تاځنې ځاریږم ته له مانه
که جداهم وي زماآیین له تانه

مینه اودوستي*

مینه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډیووته پتنګان راولي
شاه دګدازړه ته نژدې کاندي
دخوارجونګړې ته سلطان راولي
که یوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکې ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلدارۍ دپاره
په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګڼې مې نیسي
مینه په مابانديې پیریان راولي

ګوره په سپین مخ بانديې تورې زلفې
توره شپه خنکه مهرویان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي
خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواوبې وزلو دوستي
سړی په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا
دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي
صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره
خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتوروسپین اوسره دوستۍ خاطرته
سپین مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښې سپین اوتورچې ګوري
درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل***

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګۍ نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسیږه
له دې تیټې هواپورته له طیران سره اشناشه
دزمان مکان په قیدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندي فکرخاونده دوهمونو نظربنده!
که ذهني آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته دربدلی یې سرکوزی
ځان دې نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکورې
بې ایمانه راته ښکارې له ایمان سره اشناشه
چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخدای شان سره اشناشه
دجهان تاریخ ته ځیرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ یومٍ هُوَفي شاٍن دی له هرشان سره اشناشه
اور،اوبوسره دې کار دی په خوږوترخوژوندی یې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخۍ کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنګسه کښې چې وي خوښ دا ابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړدکونډې خریداردی

دیارغېږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهدخوښ په ریاضت دی
عیش عشرت څخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهدحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوګل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه تورېږي که ژوندون تورې تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزار نه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیدانښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چړې راته تېرې کا
ژوندچې هرځنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژونددغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو
غلامان چې پیدانشي باداران به بیچارې کا

دمونشن دسفریوه خاطره***

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده
مینه پټه چانه ده برالاده
ښکلول غېږکښې نیول دنورومخکښې
که په خوښه اورضاوي څه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي یاراني
نه هجران شته نه دهجرتراني
بې ربباره وصالونه شامدام دي
نشته کودې نه تعویذنه شکراني
که په ګل پورې سینه مړې بلبله
که دشونډوښکلول وي یوله بله
نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه
که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني څومره ښه کاردی　　هردهقان سړی مالداردی

لري مېږې اوپسونه　　شنه پټي اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې　　پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو　　وینې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته　　اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته　　خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشیان پیداکړي　　داتیاره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبیابان　　کړي شاعرته ګلستان

په خوږومېووومرغان　　په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه　　ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي　　که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده　　که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی　　دهقاني ښه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی　　چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان　　آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس　　داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر　　داښایسته ښکلی زیور

ددهقان دکارحاصل دی　　پري پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تښتاکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت*

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زیات دوطن غم خورم
دوطن دشرف سپریم نه ویرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم
داخورې، غورې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم
کفن نه غواړم دژوندجاموکښې دروم
دجنت باغ کښې میوې رقم رقم خورم
یم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غیرت ګټلی شی به ولې کم خورم
دوطن داعتلاتېرې یم ځکه
لکه ګل هره شپه څاڅکی دشبنم خورم
زه هغه یم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه یم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سورى نکړه
دشيرين وطن په عشق کښې يې نامتورته

په خولويې دتندې که آبياري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپيټی
وبه نه شيندې خوره مېوه هرلورته

که دباديشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دوررورته

دپښې غوندې ځان ورکړه حلاجي ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوخ اوسرتوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی یې حرکت کړه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودې که شوه تویه
په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پی دي
نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې اینبی په دې تې درسره خوله ده
هغه خوراو ورورګڼه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په ,,الفت" به بېګانه اوپردي خپل کړې
وبه نکړي دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې
جنت دځمکې زره ددنیا یې

ښاغلی تاج ته داښیایې
وردستایلوته په رښتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې

تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالى تادى هروخت روزلى

ښه ښه ځوانان دى تازيږولى

کارنامې ستادي تاريخ ساتلى

ستافرزندان دي خومره غښتلى

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې

تل پسرلى وي ستاپه چمن کښې

دوطن ورونوبياشئ راپورته

دښمن پرې نږدئ خپل کلى کورته

دتوري غر مو تللى هرلورته

خوک تينګيدى شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي دپرقوتونه

مونږ لاندې کړي دپرهيوادونه

ښاغلى نسل دآرين يو

يومومذهب دى دي وطن يو

فخرموي دى لکه يوتن يو

مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ته ول قربانیږو

ځای دغیرت دی کله درېږو

دوطن خاوره

چې کېمابوتی پسې ګرځي څوک په سمه اوغر

دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپیروخاورو پیداکیږي څه چې غواړي بشر

که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیاربان دې له توروخاوروزرجوړیږي

دکاریګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړیږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا

حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړیا

څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې

اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

وړی زمونږدې اوشړی اخلوله بل ځنې تل

پوټکی زمونږ دی جوړوي ترېنه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي يې دپردېوبلبل
هرڅه لروخوده خالي زمونږلمن اومنګول
راشئ چې وغړووسترګې شاوخواوګورو
ښکته اوپورته سمه غرځپله صحراوګورو

خلق غرونه کيني پکښې راز راز خزانې لټوي
زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلې خپلې شپې تېروي
ځمکه که کيني نورڅه نکړي جنازې ښخوي
نورولـه وسپنې فولاد اوماشينونه جوړکړه
مونږ ترې ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپين غر*****

چاويل چې کوه قاف نه   هغه خوا يوه کلا ده
ښاپيريان پکښې اوسيږي   پکښې بل شانته هوا ده
پيره دارېې يوسپين ديودی   ورنه ويره د هرچا ده
څوک پردی نشي ورتللی لارېې سخته ده بېشانه
داقصه مې اورېدلی په يووخت کښې وه لـه چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهیږم هغه سپین دیو   داسپین غردی ننګرهارکښي

دخیبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښي

بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښي

چې له شنوزمریوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې یې تل ګرځي سپین بازان کوي ځارونه

ښایسته له هروطنه   اوله هرملکه زیبادی

تورښتریې توري زلفي   تک سپین مخ یې دلیلادی

سپین سپیڅلی ښکاره کیږي   ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحریې له کندوه نمراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلیږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آیینه دپرښتوده

تکه سپینه رڼا بریښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه وریدلی په دې ځای سپیڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګیږي

درڼوستوروډیوې دي   پکښې هره شپه بلیږي

له صیاده ویره نشته   زرکې خاندي هوسیږي

دپښتون لویه ځانګوده کاڼوګټونه تیاره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته يې بهېږي جړوبی اوابشارونه
دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه

ښه لمن لري سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه
ښايسته ښې منظرې دي پښتانه يې نندارې کړي

دسپين غره تورې لښکرې دنښترويې پېرې کړي
دامتل دی پښتونکښې په لوی غره دخدای نظروي

دسپين غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي
نمر لا خرک نه وي وهلی درڼاهلته اثروي

كوه طورغوندې ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورخخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې***

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو
شين سحراوشوروشرودمرغانو
په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وي
هرطرف ته دبلبلوترانې وي
يومرغه ويل داخومره ښه دنياده
ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دي شنوپاڼوکښي ژوند ډېرغنیمت دی
ددي باغ خوږي مېوي څه لوی نعمت دی

مګرويره ده په کارله صيادانو
له بي رحمه بي انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده
ددوی وصف ګوره يسفک الدما ده

يوبندي کړي په قفس کښي چي ويېره
بل په سره اوربان دي نيسي چي کړيږه
کاشکی نه وای پيداشوي انسانان
دادسختوزړونوخاوندان
له بل لوري ورته غږشو داڅه وايي
ته چي دغه شينکی بڼ دارنګه ستايي
داخوخپله هسي نه دی پيداشوی
انسان ډېرزياراوزحمت پکښي ويستلی
که انسان نه وی دا باغ وچه ميره ده

ښايسته کړی خوانسان دا منظره ده

بي باغبانه دغه باغ نه پاتي کيږي
داګلش په سپيره ډاګ باندي بدليږي

په جهان کښي که بي رحمه صيادان شته
ورسره ډېرزيارويستونکی دهقانان شته
که يووويني تويوي اوخونريزي کړي
بل په کارکښي شي خولي عرقريزي کړي
ديوه لاس کښي که توره اوټوپک دی
دبل لاس ګوره تناکوڅخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومینو ننداره چیانو
هیروئ مه کاراوزیاردباغبانانو
دهقانان لري په تاسوډېرحقونه
دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي*****

په شړی کښې ښه یم زه آزاد فقیر
نه وریښموکښې چینجی غوندې اسیر
په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس یې وي حریر
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم
یووېښته به یې ورنکړم په کشمیر
په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهیر
چې مرغان په هواوینم چرګ په ځمکه
راته یاد داسارت شي بدتاثیر
همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي
اوبنکې یې بالښت دخان اومیر
له لیندی داسارته چې څوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته   دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره   دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تک راتک ډېردي   مینه پالونکی آشنایان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم   تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډومیدان جوړشوی   میدان دفکردجولان نشته

په ادیرو به ګلان راشنه شي   په مړوتاثیرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه یې ښه نه دی   ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مین په ګټه زړه شي دګټې   سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي   دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مریونه

آزاد هوس نه یوانسان نشته

دژوند ډیوه

شپه دوصل وه مجلس ودیارانو

دمینو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډیوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی

لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتا به وچې ځان ستي په اورکړي

سمدلاسه ځان په اوربانډي نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندي لرې

کړي پیداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ویلی ګوره سوزې

ژوندون ښه دی په دنیاکښې یوڅوروځې

دومره پاتې شه چې ووینې سباته

په رڼاورځ یوځل وګوری دنیا ته

پتنګ ووې زه مین په دې رڼا یم

له قدیمه په ډیوه باندې شیدایم

زما ژوند لکه ډیوه دځان سیز ل دی

ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېدل دی

ډیوه هغه وخت ژوندی وي چې بلېږي

مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زموږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرینه

له سیزلو نه نجات دی زموږ مړینه

سوزوساز د زندګی ښه تماشاده

بې رڼا او سېدل مړینه او فناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراوناره نه ویریږم

دخلیل په شانی سرولمبوته لویږم

پسرلی راغلی

باغوانه زیری مې دربانديې پسرلی راغلی

وخت دګلانواوموسم ډېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده

که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی

که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی بانديې دازیری کوي

چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې

دفرش دپاره غورو رغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي

په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیاېي راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښې ګوره حمل[۱] په غوایي شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړي له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره

په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره

دغوتۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټي سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کور ودان وي له باغوانه سره

---

۱ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اودګېډی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره***

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشنې پاڼې ورځ په ورځ ګوره زېړېږي
سرسبزي اوتازه ګي يې وبايلله

پاڼې رېږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سړه سيلۍ ولګېدله

زېړې پاڼې چې رېږي خوورالوېږي
ځکه اخلي رخصتونه يوله بله

هغه پاڼه سيلۍ وړوړه کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغريب ټاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانوکډې ليږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه يې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته يې ساتې ديخنۍ له چپاوله

ستااوبه لکه غومبسې چيچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

تاسلتي تازه ګي اوسرسبزي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله

دګابل خوبان طواف ستاد ګلشن کړي

ګل دې اخلي خراجونه له وربله

بډايان دې هم هواته هوسيږي

درروان دې ګړنډيوکښې په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهار

برکت اوخيردې زيات شه يوپه سله

زيړنارنج دې په شنوپاڼوکښې داوايي

په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري ثومره رنګونه

راشئ! وګورئ دزيړرنګ عالمونه

داچې باغ کښې طلايي رنګونه وينئ

که پوهيږئ خپل قيمت ښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغى منظره دباغ شوه بله

ونوبوټو طلايي کړه جامه خپله

په طلاؤکښې ډوب شويدي باغونه

په دولت مينه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زيړي پاڼې راتوييږي

سوړتنور دغريبانو پرې توديږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که يخ سيورى دراحت و
په سړوکښې سره لمه ده چې بليږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله مېوه وي په باغوکښې
کله سيورى کله اوروي په دېروکښې
کله پاڼې دي په کارکله لرګى
هرڅه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځاى پاس په وربل شه
له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه
دلاله زړګى شه تورله دېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مايل شه
نرګس زيړشه له ارمانه شينکى باغ کښې
چې داځاى وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شين شه چې داولې
په معنې کښې جګ له مانه يوپه سل شه
دعاشق برى په عجزاوپه نياز دى
چاچې کړله سرلويى راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زورد عمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حايل شه
داخاکي تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې
د „الفت“ په ژبه داسې وستا يل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه*

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې يې ستا ښه بشرولید
دنرګس سترګې خوستا په لورکړې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غوړېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی وېووړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راخرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځې یې لیندې باڼه یې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لاربنودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت اوممملکت*****

یوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پاڼه یې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیداديوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یوې ویالې اوبه ورته راتللې
په یوه هواکښې ټولې لوېدلې
ددې ټولو یوخزان اویوبهار و
ښه اوبدېې وشریک یوېې واکدارو
ځینې جګې ځینې ټیټې کوزوپاس وې
لکه ګوتې دیوه وجوددلاس وې
چامیوه لرله چا ښایسته ګلونه
دچاسیوري و ډیرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼې اوناک توپیرله ورا معلوم و
له یوه سره لوېې وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وې پکښې خوروازه

هرمرغه موپیژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و یوه چمن کښې
لکه وي چې ولسونه په وطن کښې
هریوبوټی پخپل ځای کښې سربلندو
دباغبان سترګوکښې هریوارجمندو
په حقونوکښې یې نه وخه توپیر
مالیاروپه هرې ونې ډیرزهیر
یوله بله یې په هرحال کښې شرکت و
په تمامه معنی یوصحیح ملت و
لکه باغ یوملکت وګڼه وروره
پکښې هرقسم ګلونه بوټې ګوره
ونې ډېرې خوباغ یودی که پوهېږې
که کوې بل رنګه فکرډېرغولیږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه وروڼه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غږونه بېل خويونه
مګر دواړه او سېدونکی ديو کوروي
ديوې سترګې په کورکښې سپين او توروي

لوی افتخار***

زمانه ږدي په هغه سرد افتخار تاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېر مشکل کارونه
په ډېري لويي قرباني پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېر دي خوهر کار ګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېر بدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره
داستبداد او استعمار دبربادی دپاره
دحق ګټلو او دخپلې آزادی دپاره
دننګ ناموس دحفاظت او سرلوړی دپاره
هغه ګران کاردی چې شاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادی مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مرينه افتخارنه دی
دهرچا مرګ دشجاعت او عشق يادګارنه دی
دپښتنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هېڅ مذهب کښې برابر حلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصورمړګ به ستایل کېږي په دنیاکښې مدام
په هرنظرکښې به حقیروي مړګ او ژوندد غلام

په ځان وژلوکښې ژوندون دنام وننګ وینمه
لوی افتخاردآزادی دپاره جنګ وینمه

ډیره شانداره کارنامه په هغه درنګ وینمه
چې دمظلوم لاس دظالم په وینو رنګ وینمه

هلته چې ظلم، تجاوز، فرعونیت وي ولاړ
په مقابل کښې یې همت، ننګ وغیرت وي ولاړ

حقیقت تریخ دی مګرزه انکارکولی نشم
جهان مې وینې چې زه ځان قربانولی نشم
دپښتنو درانه نومونه ښه ساتلی نشم

دپنجابي مخکښې په برېتولاس وهلی نشم
ډېرپورته ګورم چې دپلارنیکه یادګارته ګورم
ډېرښکته ګورم چې خپل تېټ ژونداو روزګارته ګورم

اوس له پښتو نه دچاویره دچاډارنشته
هغه غیرت هغه هیبت هغه وقارنشته
په زړوتنوکښې یوتن هم فداکارنشته
ځکه په حق دپښتنو باندې اقرارنشته
هغه به څه وي چې خپل حق په چامنلی نشي
یادخپل حق دپاره ځان قربانولی نه نشي

په باجوړباندې راغلی څه بلاوینمه

له باجوړنه جوړه شوی کربلاوینمه

په پاک نامه ډېره ناپاکه نارواوینمه

دبل په زورمسته مغروره مارشالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړيو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لږ نیمګړې وینم
دغه دتېروخت توریالی څه قدرسترې وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګېوځنګلوکښې په شنو دروکښې
یو دوه ګوجرومېښې پوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوڅارو
دشپې به هم لاوېښ اوبېدارو
پس له څوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې یې په ویښه سباکولې

وروسته دخوشپوله بیداری نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبی نه

خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی

یوتن خوب وېووړنصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو

د دواړومېښې وزیږېدلې
سپوږمۍ اوستوروورته کتلې

چې ویښ ګوجرکړې مېښ کټۍ ټولې
له خپلومېښولاندې راټولې

څه یې چې ټول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټۍ واړه دهغه بل شوه

هغه چې ویښ شوسباله خوبه
ویې لیدله دارنګه لوبه

تپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی

داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده

ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نرکټۍ راوړینه

څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بیامتلونه

ناڅاپي کاڼی ***

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی خوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناڅاپه راځي کانی له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا

لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوی تقصیر

بې سببه رسېږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن

بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړي له تقدیراوله آسمانه

تا به هم کله وي کانی غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسېږي درته هرڅه لږاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه یاهېر
ته يې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه يې دتقديرله پټ حکمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسېږي
اورله خپلې لمن شامدام لګېږي

ښه رسېږي درته تل له لويه خدايه
چې راضي نشې هېڅکله له همايه
ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقديرپه كارو باندې نېك ګمان شه
چې سړی لږڅه په فكردتحقيق شه
خپلوټولوحركاتوكښې عميق شه
ورپه يادشوه يوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولی ويوكانړی له خپل بامه
يوناڅاپه ولوېدلی په چاباندې
چې ولاړوبې خبره تېټ دلاندې
همداكانړی وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره يې ډېروګرزولی
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې يې دی وپرېشتلی بې ګناه
لاس يې برنشوموده شوه ډېره تېره
قهريې سوړشوووېلې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ويتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وكړم ورته عفوه
نويې كانړی له خپل كوره كړګذار
خبرنه وچې راځي څوك په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پري لګيږي هغه څوک چي په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه
دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان
بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې وليدتفاوت وکړه ګله
ښه اوبدانسان تړول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله ځني زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي تيټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس
څه چي وکړي هغه به ربي تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل
داحسان جزابه ووينې احسان
دبدی جزابه هم درکړي آسمان
نوردي خوښه چي اغزي کري که ګل
بې کرني مه کړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دي خپل زړګی دکردپاره ښه که
پکښې وکړه ښه تخم د„الفت“
نو به وويني له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره يې هم کړه مينه زياته

ټګی اوريا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوې ښکلی امسا
د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولېږي
راشه پرېږده نورکارونه دريا
اورلړونی غوندې سوی اوتک تورېې
اميدمه له ره دخپلې زرغونتيا
ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وايه سبا
چې له نوکه ترکوټيه ټول غرض دی
دانسان په نوم يادېږي څه بلا
خپله ګټه اوضررخيروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا
انسان څوک دی زه يې دومره پېژنمه
چې حيوان نه بېلوي ځان په وينا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حـــق نـــاحق کـــړي باطـــل حـــق کـــړي پـــه ويلـــو
نـــــوم پـــــــرې کښـــــــيږدي درواوڼــــــــاروا
عقـــل څـــه دی منطـــق څـــه دی حکمـــت څـــه دی
غولـــــول ديـــــوه بـــــل پـــــه هغـــــه دا
کلـــه خـــوښ کلـــه غمجـــن کلـــه حيـــران شـــم
دادنيـــــــــاده ګـــــــــړه وړه تماشـــــــــا
پـــــــه حرامونارواســـــــــړی تـــــــه ورشـــــــي
څـــــه لـــــــولې اوبـــــــې حيـــــاده دادنيـــــا

عاقبت*

عاقبـــت بـــه يـــې ســـيلاب داوښکويوســـي
چـــې خـــواران اوغريبـــان چـــاژړولي
نـــن ســـبا بـــه داقبـــا ل لـــه تيلـــی کوزشـــي
چـــاچې ســـتړی اوســـتومانه ځغلـــولي
زمانـــه بـــه يـــې دنـــورو خنـــدنی کـــا
چـــې يـــې هروخـــت پـــه خوارانـــو دي خنـــدلي
شـــنه چمـــن کښـــې بـــه پـــه ګلـــوخزان راشـــي
بلـــبلان يـــې چـــې پـــه بـــاغ کښـــې کړولـــي
لـــه دې خړآســـمانه هروخـــت ږلـــی اوري
وړي ســـيلاب دزمـــانې واړه ښـــاغلي
دښايســـت بهـــارخو ورځـــې وي دنياکښـــې
بيالـــه نـــازه راکـــوزيږي نـــازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرخه تلونې دې پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلي دي ګلونه
دخزان سيلۍ في الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په خوکرته
تېټ وپاس خړاوروښانه ماليدلي

ځکه مازړه بل عالم پوري تړلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال*

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه — څومره ډېرکارلرمه
يمه پښيا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه — بېړه تلوارلرمه

ملګری تللی زه ويده پاتې بېدياکښې يمه — غره اوصحراکښې يمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه — يوګودې جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي — په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه — خدايږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا — هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه — ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال — اودخپل جاه و جلال
زه هيڅ شی نلرم په تېروافتخارلرمه — دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی — زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه — پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرنا*

نوی دوردی راغلی — یوه نوی رڼا وینم
دازورحال نه پاتې کېږي — چې دوخت تقاضا وینم
توره شپه په ختمېدوده — رڼا یې دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرکوره — نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې — نوی نوی پیغامونه
معلم دزمانې تل — راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی — شاګردان یې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره — ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنژدې دی چې به څه درنه جوړیږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومیږي

سوال دمرګ او دژوندپېښ دی — مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې — نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوندي ستا په برخه — چې نورتول ترې ګرېزان دي
لږ څه وګوره سترګې — چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لاخره وینم څاروی ځي له تانه وړاندې

ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي درباندې

لمره!*

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکیږي

په رڼا دې زمور مخه رڼا کیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسمسوردی
بې له تادځمکې مخ چې کورم توردی
نتيجه ستا درڼا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حيران شوی افلاطون دی
تاکتلی په ته تاوده نظردنياته
داجهان دې ښايسته کړی دی هرچاته
زمونږ زړوکښې ايښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده
ددې ځمکې هريوبوټی لويوې ته
دباغو خامې ميوې راپخوې ته
لوی اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنياده
سپينې واورې دې اوبه کړې غرورغوکښې
بيادی کړه روان رودونه په شيلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره
دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمريې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختريې
ځکه دلته ستا تاثيرله بل هيواده
يوپه لسه وينم زيات دژوندبنياده!
پيداشوي په دې ځای کښې آرين دي
دپوهانوښه ځانګوهمه داوطن دی
آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثاروډکه ده داکنده
نورومونږ ځنې اخيستي تل الهام دی
مونږ ډيرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیــــــــــــــدلی دی بامیـــــــــــان اوهـــــــــــــده دواړه

درتــــــه ګـــــوري هنـــــدوکش پـــــه هســــــکه غــــــاړه

خیرخانــــــه ده کــــــه غزنــــــي کــــــه ســــــرخ کوتـــــل دی

منــــــدۍ ګــــــک اولښــــــکرګاه روښـــــان مشـــــعل دی

وه زمـــــونږ دیـــــوه پـــــه هروخــــــت کښـــــي روښـــــانه

دروېـــــــزه کــــــړی هرچــــــازمونږ لــــــه خوانــــــه

دوطن ترانه

وطـــــــــــن دی کورزمــــــــــــونږ دســـــــــــترګوتورزمونږ

اوبـــــه یـــــې دي لکـــــه شـــــودې دخپلـــــې مورزمـــــونږ

وطــــــــــن دی کـــــــــــور زمــــــــــونږ

دوطــــــن خــــــاورې دي زر، تــــــرې پیــــــداکیږي ثمـــــر

دی نمـــــک خـــــوردې وطـــــن پـــــلاردی کـــــه مـــــور زمـــــونږ

وطـــــــــــــــــن دی کورزمــــــــــــــــــونږ

کــــــه یــــــې آبــــــاد نکړوخپــــــل ځــــــان بــــــه ښــــــاد نکــــــړو

ددې کالـــــــه ده خرابــــــــي یولـــــــوی پېغورزمـــــــــونږ

وطــــــــــن دی کـــــــــــور زمــــــــــونږ

پـــــــه کاراوزیـــــــارد هرچــــــا جـــــــوړیږي ښـــــــکلی دنیـــــــا

دوطـــــن ســـــترګې منتظـــــرې دي پـــــه لورزمـــــونږ

وطــــــــــن دی کـــــــــــور زمــــــــــونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاوندیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرراز پورونه لري

بایدچې داحق کړي اداوروروي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ، وطن مطلوب دی زمونږ

که یې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لوییږو په دې مینا مستیږو

خدای دې مدام لري داباغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلې پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخـــــــــت دې دلتـــــــه شـــــــان وشــــــــوکت وي

ننــــــــک وغیــــــــرت دې زمـــــــونږ دولــــــــت وي

دوطـــــــن عشــــــق دې وي زمــــــونږ زړوکښـــــــې

ځـــــــــای دې دده وي دقـــــــــام لیموکښــــــــې

تـــل دې افغـــان وي تـــل دې افغـــان وي بیـــرغ زمـــونږ دې لـــوړ پـــه جهـــان وي

افغانســــــــــتانه تــــــــل دې ودان یـــــــــې

لــــــــه غلیمـــــــانو دې پـــــــه امــــــان یــــــې

تــــــه دې ســــــرلوړی تــــــل پــــــه جهــــــان یــــې

زمــــونږه ځـــــان یـــــې پــــه مــــونږه ګـــران یـــې

هرخــــــه بـــــه ځـــــارکړو ســــــتا لـــــه هوانـــــه

ســــــــــتاله عزتـــــــــه لــــــــه اعتلانــــــــه

تـــل دې افغـــان وي تـــل دې افغـــان وي بیـــرغ زمـــونږ دې لوړپـــه جهـــان وي

پـــــه حـــــق مـــــین یـــــو د حـــــق پـــــه خوایــــو

دښـــــــمن دظلـــــــــم دنــــــــــاروا یـــــــــو

آزادي ســـــــــــــــــــاتو آزادي ســـــــــــــــــتایو

ســـــــرپه وطــــــن ږدو پـــــــه ننـــــــګ فــــــدایو

نــــــه ظالمـــــــان یونــــــه مظلومــــــان یـــــــو

ښـــــــاغلی نســــــــل مــــــــونږ دافغــــــان یــــــو

تـــل دې افغـــان وي تـــل دې افغـــان وي بیـــرغ زمـــونږ دې لوړپـــه جهـــان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیووالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوریوچې آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادیږو   په یوه بیرغ ټولیږو
یوله بله نه بېلیږو   په یوه وطن ځاریږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان

آزادي زمونږ لېیلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لوية سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تیره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوږزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانکوکښې دعقل په کوڅوکښې په غیره دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن راباندې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوړدترقۍ ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو دغیرت په ځای کښې سرورکوو هم ما لوزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي ملی آیین نه وایي

مونږ خپلوتوروته دسرووینوجوهرورکوو اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ دافریضه ده زمونږ

دخپلواکۍ درس خپل اولادته مکررورکوو دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره دآزادۍ دپاره

دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو زره زرور ورکوو

تجاوزنه کووپه نوربداري نه کوو ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو په وطن سرورکوو

دآزادۍ دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي خواروبرباد دې وي

مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو آزاد وزرورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته باښې لري تازیان لري
پښتونه ستا نیوولره مارشا ل دپاکستان لري

سیسی ولې هوسی ولې وړې وړې مرغۍ ولې
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچې مایان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسیران لري

غرخه تري تښتېدی نشي مرغه تري الوتی نشي
هېڅ وارېې خطانه دروميې پخې سترګې ښکاریان لري

که زانې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جا ل لاندې راغلې دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وینوکښې شتکی ډېرمرغان لري

نیول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وریتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وینمه صیاد دام غوړولی دی
په غرونوکښې لیوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټیږي په لباس کښې
عیب یې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

ښايسته لباس په غاړه دې علمو

كه هرڅومره ښكلى ښكاري تش انګړدی

كه بې علمه چاپكړی سپينه ترلی

چې دبحث مجلس جوړشي رنګ يې ژيړدی

بې كمال كه لري مال هرڅومره ډېر

له احتياجه نه خلاصيږي بل ته اړدی

كه اغوستی يې پوټكی دسموروي

خلق يې پېژني له سترګوچې ګيدړدی

چې عالي فكري اولوړهمت څوك

باور وكړه چې له هرچاځني لوړ دی

كه په هرلباس كښې علم ځان ښكاره كا

د تعظيم او احترام دقدر وړدی

بحر دك له مرغلروچوپ روان وي

دبې آبه خلقو خوی لكه دچړدی

دپلار توره*

په چت كښې وينم زړه توره د پلار

دباباګانو اونيكونو يادګار

توريالی نشته چې څه كارترې واخلي

توره بې قدره شي چې نه وي تورمار

له تيكی ډېرعمروتلی نده

اوس له نظره غورځولی روزګار

آب وتاب نلري جوهرنلري

بې آبه ځكه شوه چې نه ده په كار

يو وخت يې ډېرشان وشوكت درلوده

تېره خنجرونوم يې وذوالفقار

دغسې نه وه چې داوس يې وينم

په ډېروزړونوكښې يې ايښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلـــــــــيم ســـــــــــترګه ســـــــــوزيده ورځينــــــــــــــې
پـــــه غزاګــــــانو کښــــــې يـــــې نــــــه و مـــــدار
اوس دلرګـــــى پـــــه شــــان پـــــه چــــت کښــــې ايښـــــى
نــــه وينـــــي خــــوب کښـــــې هغـــــه ليـــــل ونهـــــار
هـــــيڅ پـــــه کارنـــــه ده وخــــــت يـــــې لاړه تېرشــــــه
خوتـــــه يـــــې بولـــــه تــــــاريخي افتخــــــار
چــــــې زمـــــاني نـــــه خــــوک شـــــي روســــــته پـــــاتې
شـــــــــي تـــــــاريخي افتخـــــــار دغســــــــــې خــــــوار

نه ځي

درونــــــدوالي غرونـــــه ، پښـــــتونواله پښـــــتنونه نــــــه ځــــــي
تـــــوروالی شـــــپو نــــه رڼـــــايي دلمـــــر شــــغلونه نــــه ځـــــي
دآزادی پـــــه لارکښـــــې ســـــراوما ل کـــــه لاړشـــــي زمـــــونږ
مـــــونږ پتنګـــــان يوپتنګـــــا ن بلوډيوونــــــه نـــــه ځــــــي
خـــــو قرنـــــه کيــــږي تـــــوره لاس کښـــــې د افغـــــان وينمـــــه
د تــــورې بريښـــااوس لـــه اشـــعارو د پښـــتو نــــه نـــه ځـــــي
دپــــــلار نيکــــه څنــــګ کښـــــې موتـــــورې معلقـــــې وې تــــــل
دپــــــلار نيکــــه تعلقـــــات نســــل نمســـــونه نـــــه ځـــــي
دبابـــــــــا ګـــــــــانو اونيکونـــــــــــو دلاس نښـــــــــه ده دا
دتــــــوري قـــــدر زمـــــونږ ســــــترګواوليمونه نـــــه ځــــــي
د پخوانيـــــــو خــــــوی عـــــادت مــــــونږ پرينبــــــودلی نشــــــو
د ښـــــکار عـــــادت د بــــاز بابښـــــو د اولادو نـــــه نـــــه ځـــــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلې لمبې زمونږ په زړوکښې که مړې شويدي اوس

بيابه تازه شي مړه اورونه له سکرونه نه څي
بيابه اور بل کړو دظالم اوددښمن په خونه

دانتقام جذبه زمونږه له سينونه نه څي

که په برهان اودلايلوفيصله ونشوه
غوڅه اوپرېکړه دچړوتورولـه خولونه نه څي

ښکاري باز*

بازنيولی په منګولوکښې سيسۍ وه
خوندوره مزه داره ښه مړۍ وه

چې يې راوړه خپل خاوندته سلامته
بې څه طمع بې احسانه بې منته

چاويل ورته چې ای بازه نادانه
څه ليدلی تاله لاسه دانسانه

چې په لاس کښې ورکوې پخپله څان ته
ورته نيسې دهواپرندګان ته

ولې بل مرغه نيولی له غړی تا
ولې ورکړله انسان ته دامړی تا

تاپخپله ولې نه خوړه هواکښې
پاتې نشوې ولې دې لويه فضاکښې

له پنجو د بنيادمه چې شوې خلاص ته
څنګه راغلې ورته بياپه دېراخلاص ته

قدرت تاله درکړی لوی وزرونه
ستا پروازلاندې خدای کړی اوچت غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شي ته کولی

څه احتیاج لري انسان ته په نرۍ کښې
څه فایده لیدلي تا په غلامۍ کښې

چې له دې هسکې فضارا ښکته کېږي
دانسان حضورته خپله راتیتېږي

پټې سترګې تارپه غاړه زندګي کړي
بل دپاره ښکارکوي خوشې خواري کړي

په کوم تاربانديې ترلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې ایښی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقررکړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی
انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی
اس دده په سورلی ګوره چي مستي کړي
اوښ دده په مخ کښي تیټ شي اوپستي کړي
په الفت سره تابع وحشي حیوان شي
ښه ملګری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(۱) *****

زړه يې مه بوله تورکاني دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولي وینې درنه څاڅي — ای زما زخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه — ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پېښ شوی — دفلک له بي مهریه
له یارانو نه جدایي — که دښکلوله ټولګیه

چي بلبل غوندي کړیږي دسروګلوپه چمن کښي
خو شحالیږي نه هیڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښي

څه ارماندافسوس لري ته — ولي شپه او ورځ ځوریږي
راته ووایه څه غواړي — په څه باندي خوشحالیږي
په کوم ښکلي مخ مین يي — که دچاپه غم کړیږي
له اسمانه دي زړه شین دی — که انسان ځني وېریږي

چي نه خوب نه دي خنداشته په نفرت ګوري انسان ته
مروریي له هرچانه په حیرت ګوري اسمان ته

۱ :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزي دردناك محصول دی چي په ۱۳۲۱ کښي په کابل مجله کښي خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښي نشرشوددي شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښي راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو التفات اووفاغوارې
که دنازنعمت خاوندنه مروت اوسخاغوارې
یاپیاله له میوډکه له پیمخې اشناغوارې
یاسازونه سرو دونه یادمینې دنیا غوارې

دسکوت طلسم مات کړه راته ووایه احوال خپل
له هېچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزواما ل خپل

ددردمنوپه حا ل ژاړې که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دې په غوړوکښې وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړې په فریادبې نوایانو
هرطرف ناري سوري دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښې
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه څودې توان دی وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وږی که آشناکه نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومیږي ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتې په انسان کښې

توره شپه توره بلاده که لوګی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښې ددنیا پرې سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی مخ دځمکې پرې ټک توردی
یادغم توره کیږدی ده یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه

محاذونه دجنګ جوړشوه په هرلوری هره خواکښې
فولادي اسمان جوړکړی طیارو پاس په هواکښې
دګولیو بارانونه ځکه اوري په دنیاکښې
بې له سرووینو څه نشته دشپوورځو په میناکښې

دسرووینوعکس پریووت داسمان په کناروکښې
فسادونه شوه برسیره بحرو برغرو او رغوکښې

دنیانه ده سره لمبه ده … پکښې سوزي عالمونه
په هرلوري هره خواکښې … لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي … ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه! … په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کیږي

دادنیا په حقیقت کښې … ژروونکې افسانه ده
که پخواشرابخانه وه … نن دوین او پیمانه ده
سورګلزاریې ډک له اوره … دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه … یاقفس یازولانه ده

پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي … بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري … لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه … بوی دوینو پورته کیږي
دمرګي دوری سترګي … په هیڅ شانې نه مړیږي

نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښی دي دامونه

ددنیا مزاج بدل شو … رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بېخي نشته … ددي خلقوپه سینوکښې
دمرګي زهر خواره شوه … دهوا خپوړموکښې
پخواني تاثیراوس نشته … نه په خاوره نه اوبوکښې

دشبنم په ځای په ګلوله هوا اوري بمونه
دخپل زره په وینورنګ شوه بنایسته ښکلي مخونه

ددي عصرانسانان اوس … لیوني لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبي … میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن … دفولادونهنګان شول
دخوري مړي دپاره … پخلا سپي اوفقیران شول

دیوسف په وینو باندي دلېوه منګولي سرې دي
تمدن په لاس ورکړې فولادي تېرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې … دي دتندرآوازونه
رڼا ورځ یې توره شپه ده … لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالي دي … که دسره اورسېلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته … چې پرې ګرځي لوی ټانکونه

نن دځمکې په مخ باندي بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته عالمونه دجهان شوه
ځوک له لوري هلاکیږي ځیني کوندې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کیږي ولسونه اسیران شوه
ځیني پریوتل له تخته ځیني ځیني تاجدارا ن شوه

جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړي دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه ورورډبل ورورمال ته غل دی
دوه خواره یاران چې ګوري یوه بل ته اینسی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې ته به وایې چې منقل دی

دامتل مې اوریدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړڅوک پخپل عهد نه خجل په خیانت دی
څوک لاس برنه وي دوست وي چې لاس بر شي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمیږي دا عجیب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې بل قانون کله چلیږي
نقشه هره ورځ دځمکې په قوت او زوربدلیږي
چې قوي اوزورور دي پخپل حدکله دریږي
یووطن په زوراوجبر بل وطن سره ګډیږي

ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه تول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې زندګي شوله محاله
ضعیفان خلاص بدای نشي دفریب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندې چې له مرګه نه ویریږي
مال وسریې په امان وي چې له خپل سره تیریږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي تینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان فولادي اوآهنین شه
ښې تبري پنجې پیداکړه لکه بازاوپاشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه یاتوتي غوندې رنګین شه

ځیرپښتون شه دامتل دی ځنګه غرهسې کربوري
کره سري اوتودې تبري داتعلیم کړي ژمې اوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام ونښک دی   ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره   دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی   توریالی موافلاطون دی
فیصله دتیغ په ژبه   دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیددی هغه نه بې پردې کیږي
چې بې تیغه وي مړشوی په تخته باندې لوخیږي

توره حق اوحقیقت دی   شریعت پرې رڼا کیږي
توري شپې دولسونو   بې له دې نه سباکیږي
همدغه شرف یې بس دی   چې په توره غزاکیږي
دظالم اوخدای ناترسه   ورنه خوف اوحیاکیږي

توریالیو په حضورکښې سرتیټ کړی افلاطون دی
دتیرې تورې په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تیره توره   په دیناکښې حکومت کیږي
په هغودې تل رحمت وي   چې قایم پرې عدالت کیږي
یاویستلی توره لاس کښې   حفاظت دملک ملت کیږي
دمظلوم انتقام اخلي   په ظالم قهرومنت کیږي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلیوه یادشیطان وي

ظالمان په تیره توره   په ناحقه خونریزي کیږي
چې بې دین په هاتي سورشي   دکعبې بې حرمتي کیږي
دمومن په لاس کښې توره   داسلام نګهباني کیږي
حق پرست چې قوت مومي   دخوارانو دلداري کیږي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشر دقران ده

په قوت دتیرې توري   له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم   سومنات ته رسیدلي
حق پالونکوتوریالیو   خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام یې   په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلا خوک   که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې   که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا ګټه   یاله خدایه جنت غواړي
تول په توره ګټل کیږي   خوتینګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندې يې مکان دی
آب دتورې بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي   تردې وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی   که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی   غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه   چې هرڅه جهانګیران دي

ټول د تورې په رڼا کښې خپل مقصد ته رسېدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري یو بل ته بښلي

ته ویده وې په ځانګوکښې   هېڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې   نه له شڅرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول   ستانظرکښې و یکسانه
ستاپه سربانديې دپاسه   مورکړه توره آویزانه

په هغه وخت کښې يې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې مورداسې روزلې

که پوهېږې زما وروره!   دهمدې ورځې دپاره
پښتنه مورد ځوی سرته   ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه   درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي   دتېروتورولـه واره

بې دتورې له سپین مخه په بل مخ چې مين نشي
ستا به فرق له خاروی څه وي که قربان په وطن نشي

دوطن په نام وننګ تل   سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتنونه   مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره   ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې   مالیدلی دامضمون دی

,,مړنی دي چې یادیږي په سندرواوپه ویر"
دهرنشي ورکولی دتېري توري تاثیر

لکه غرپه هسکه غاړه   له آسمان لاندې اوسيږه
که رلی اوتندراوري   له خپل ځایه مه ښوریږه
بې له خدایه بل له هېچا   اوله هېڅ شي مه ویریږه
په سخت زره ددښمن مخ ته   ځای په ځای ټینګ ودریږه

(۱)الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړکی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتورولوه واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه
دپښتون شاعر شعرونه
داچې اورې څه له مانه
دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دي زړه کښې
واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه
راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان ختېک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده
که اسلام اودينداري ده
تقاضادزماني ده
اوکه پوهه هوښياري ده
دپښتون عالي فطرت دی
که غيرت ايمانداري ده
ددې ټولوای پښتونه
تانه دا اميدواري ده

چې ته بياکړې غېره واژه استقبا ل دتېرشوکت ته
څوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به ښه وي لويه خدايه
که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې
درست پښتون اوافغان راشي
بياهماغه شپې او ورځې
دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومينو
بيازمونږه کاروان راشي

دادعاپه خوځووارودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نيموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم
اميدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو
اميدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی
په دنيايي سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره
سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاريره چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورته ښکاريږي پخپل قام دده پيرزووي

ښه خبرپه دغه رازشه
ی زما دسترګوتوره
چې يوازې په دنياکښې
ژوندون نه کيږي هرګوره
هرپيغام چې يوغوړاوري
بل ته هم رسيږي وروره
ديوازې ځان سوداته
وباسه دزړه له کوره

ته يې ناست هغې بېړۍ کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه   په یوه ژبه کړیږئ
په یوه نامه هرکله   اوپه هرځای کښې یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم   سرترسره ته نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې   لکه یووجودښکاریږئ

چې پردوله یوښکاریږئ همدغه مودی یو والی
نوک اوری کله ببلیږي نشته تاسوکښې بیلوالی

غم مویوښادي یووه ده   په زکوکښې یووه وینه
زه اوته دیومخ سترګې   خلق موبولي ښې اوکینه
دواړه یوشانې غریږو   مرودیووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته   چې موجب دبیلتون شینه

سپین اوتوردیوې سترګې کله یوله بل بیلیږي
په بیل رنګ کله دوه وروڼه یوله بله پردي کیږي

راشئ ای پښتنوورونو   یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوندپاره   به هریوله سرتیریږو
خوشحالي به مویووه وي   په یووه غم به کړیږو
په نامه دپښتنوالي   به مونږ واړه قربانیږو
یووه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لراوبرپښتانه واړه بیرته یوکوراوکهول شي

دازخمي زړګې به روغ شي   دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي   له غمونه به خالي شي
د الفت خواوړه اشعاربه   پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه   کورپه کوربه خوشحالي شي
خوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله دیره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر***

زه یې پیژنم شاعردی بل خوک نه دی
چې دالوی جهان وروکی ورته ښکاري
د وریښمواو زربفتو ښایسته توکی
دناداان په تن زړوکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب كښې دمظلوم اوښكې
ددنيا بحرډنډوكى ورته ښكاري

چې خپل نفس نشي وژلى كه سل وژني
نا توانه ويرنډونكي ورته ښكاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه
دسپي مخكښې پروت هډوكى ورته ښكاري

څه ګورم***

ګورم جهان كښې څوك كعبه ځينې بوتان جوړوي
غلطه پوهه له سرى څنې شيطان جوړوي

دسړوكاردى چې دخپل وطن كارونه كړي جوړ
جونه اوپېغلې سينګارونه كوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردى نظافت اوښه لباس دى په كار
فېشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانۍ اميدله هرچانه كېدلى نشي
له خاوروګټوښه كورونه معماران جوړوي

چې انساني رڼا پيداشي په مغزوكښې دچا
هغه كوښښ كړي په عالم كښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان كښې دمعناپه لحاظ
واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم***

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی
نازيې هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله
کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوړي خوړي خبري
خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه
دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي
لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته یې پرېږدي نه
لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی
دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي
کبرجن هواته ګوري چې یې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپري نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلي
زه يې نوم درته اوس ښيم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن***

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښايست کښې لکه مياشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه په وهیرم تقاضاوه دآسمان دا
اوکه خوی یاطبیعت ودانسان دا
چې داهسې شان بشره ښايسته له لمره
غورځولی زماني وه له نظره
دیوسف دغلامۍ يوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې يې دحال په ژبه باندې
غريبي په سړی هسې چارې کاندې
قیمت نلري ښايست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلی سيرت دی

خودخوارحسن لږ قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې ښوک نه لیدل کیږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کیږي

ډیرزماپه خیرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځي دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټوي دانسانانو
خاوري مښي په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره

ډیرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بداپانوکښې ډیرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپین سپیڅلومه غولیږه
بې پرواله خاکسارانو مه تیریږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چینجی اوسي دوریښمویه قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې

دیوسف خیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلیخاده

راځئ! خیرې کړو دابښې جامې رنګینې
پکښې وګورو خیرې ډیرې ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره
سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وريځې په آسمان کښې بيا
څه ژړاملګري ده دژوندیوې بريښناسره

ټول باغ ژړيدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ
ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښايي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لويه بدبختې ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمي دې خدای په هيڅ کورکښې پيدانکړي
يوکورکښې چې ويروي اوبل خاندي له ليلاسره

حسن اونظر*

دړانده بډای په کورکښې ښايسته ښکلی ليلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده يې تجلا وه
ډيوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه
دسپين مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قيمت اوقدرنه و، زړه کښې مينه ددنياوه
دښايست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بينايي د ذوق هيڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه
دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تيريدلو
دمېوواننتظار ډېرو دماديګټې سوداوه
دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و
بصيرت ته وه محتاجه په نظرپسې شيداوه
مال دولت له حده تيرو،واک يې خپل وهرڅه ډېرو
مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغواړي
که په نيمه ځوک پوهيږي دليلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابيناوه

بهاى*

يوېې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وايي

خپته يې لويه اوکره يې وړه ده ډېره

غله يې ډېره مال يې ډېردی هرڅه ډېرورکړه

مزدوران وږي دي يوه بې مېره ده ډيره

کوټه توده ده تشناب تودی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي دکدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي

چې تناره کښې خځېدلی تري پېړه ده ډېره

کورېې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکرېې زوړدی خيال يې زوړ ارزو زړه ده ډيره

په يوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم*

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نږدې دخپلې مورغیږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوریده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپیغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګریوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګړیدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غیږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به یې خوشحال اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غیږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هیرکړم عشق اومینه هیرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

غزل*

چاچې ایښې داشین خال ستاپه جبین دی

زما زړه هم دهغه له لاسه شین دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ســـــتا امېـــــل کښـــــېږ یـــــې ســـــل زړونـــــه دي پیيلـــــی

چـــــاجوړکړی ســـــتا دغـــــاړې لـــــونګین دی

جـــــوره شـــــوی یـــــې دلمرلـــــه پلوشـــــونه

ستادعشـــــق پرحـــــرارت مـــــې دایقـــــین دی

سورســـــالودې ســـــره لمبـــــه ده نـــــه پـــــوهیږم

کـــــه زمـــــا دزړه پـــــه ســـــرووینو رنګـــــین دی

دجمـــــال پرښـــــتې تـــــه چـــــې جـــــوړولې

ورلېږلـــــی چاســـــلام چـــــا آفـــــرین دی

معجـــــزه تـــــه دقـــــدرت اودخلقـــــت یـــــې

پـــــه رښـــــتیا چـــــې خـــــدای احســـــن الخـــــالقین دی

خـــــدای دي ســـــاته پـــــه امـــــان لـــــه بدوســـــترګو

دادعـــــا دپرښـــــتوزمونږ آمـــــین دی

***دنازمیرمنې

ورودې خـــــواري اومـــــزدوري کـــــوي لـــــه پـــــلاره ســـــره

تاپـــــه مســـــتی کښـــــې امېـــــل وشـــــکاوه لـــــه یـــــاره ســـــره

مـــــوردې مېچنـــــې ګـــــرزوي خـــــوردې منګـــــې ډکـــــوي

تـــــه ســـــورپېزوان غـــــوارې دســـــروزروله هـــــاره ســـــره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده غريبي خواره خواري كوركښې څه نه دي پاتې

مه كوه لوبې له درهم اوله ديناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تاياران ده اچولي دنيا داره سره

خبره نه يې ستاپه خويندوميندوڅه تېرېږي

ستاسروكاردی تمام عمرله سينګاره سره

زمونږ له حاله څان خبركړه په مونږ زړه وسيزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سيګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مينه پيداكړه دخپل كورله كسب وكاره سره

يوزړه په لاس كښې ونيسه نورزړونه مه څوروه

مناسب نه دی داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار

مه ګوره هيڅ دهغوخلقو له ريباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداكړه دوطن له خدمتكاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیلی پسې ځم*

مکړه په ماهسې ګمان چې په دنیا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په لیلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه یم هغه چې به هرځای ته په هرچاپسې ځم
لوی اوواړه نه پیژنم یم دماشوم په مثال
څوک چې کړي مینه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام یمه روان دلوېدوډارنه لرم
نه راستنېږم دسپوږمۍ سپینې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دی دپردی باغچې ګلونه غواړي
ددنیا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړی نه یم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم
له فرعونانوځني تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

څومره ښه وی

چې په سپین مخ دې زلفې خورې وي
سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي
زه یم اوته یې نازونخرې وي
څومره ښه وي، څومره ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې

زه جرئت نکړم خوته مستي کړې

شې مهربانه اودلداري کړې

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې مې حیاشې لړ غوندې لرې

زه درنزدې شم ته وایې لرې

درته شروع کړم دعشق سندرې

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه

زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه

ته راته وایې دزړه حالونه

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې درته وایم په مایې ګرانه

له ټول عالمه له درست جهانه

ته وایې نه یم دومره ارزانه

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې شم بېخوده اوهرخه وایم
ډېره دې زیاته له حده ستایم

ته راته وایې چې زه خوستایم

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم*

زه بل څوک نه یمه اولاددغربیانویمه
سکنی ورورد عاجزانو دخوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاورو پیدا
دلاس نیالګی ددې غریبودهقانانویمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه
ډېرویربدلی له نامه دصاحبانویمه
چې ورته بل نیسي اوبه نوريې بې آبه غوارم
وینوته تږی زه دداسې بادارانویمه
دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي
دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانویمه
زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ
زه دخوارانو دډیوولیه پتنګانویمه
چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانویمه

زما ګناه***

نه مې دچاما ل خوړلی نه مې څوک وژلي دي
نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي
نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه
زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه

نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهېږمه

بدمې چې لیدلی خدایږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لږ غوندې چې جګه کړه

نه دي دویلوهغه خه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه

نوریې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې ډېرکاره درته ولاړدي تیټ سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هېڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل

ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب*****

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی

ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلوهارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان لېدلی دی

کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان لېدلی دی

داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپین مخ مې چې سباغوندې روښان لېدلی دی

تعبیرېې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان لېدلی دی

مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پېزوان لېدلی دی

زه پټې سترګې نه یمه په هرڅه اوس پوهیږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان لېدلی دی

عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندي وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان لېدلی دی

له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ایسارکړم
صیاده! ماخوخورنکه زندان لېدلی دی

که هریورانه وژنې خیال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان لېدلی دی

انسان*

زه جسم نه یمه ماروح ددې جهان وګڼه

تیټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست یم په هواکښې ګرځم

ټول حیوانات مې دي تابع ماسلیمان وګڼه

تیاره کښې نه یم په آسمان کښې مې ډیوه بلېږي

دآسمان واړه ملایک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داټول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه

زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کايناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم

بحروفضامې ديوې مندې ميدان وګڼه

شکايت نکړم له آسمانه څه ګيله نلرم

زما له لاسه دفلک څيرې ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی

په نری تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومينه مې په عقل وفکرلوبې کوي

چې ستا وربل شي پريشان ماپريشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصېږم دلښکروپه زور

دايازمينه کښې اسيرشهنشاهان وګڼه

دليلی يواشارات بس دی دعاقل دپاره

دعشق سوداکښې ليوني دېرهوښياران وګڼه

دعشق اومينې په حرم کښې زه لوی شوی يمه

څوک چې بې مينې ژوندکوي هغه حيوان وګڼه

چې دجما ل دېوه شوه بله پتنګان شوه پيدا

لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګی نه یې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکي له سترګو اوخولې زماله وچولي نه
چې تويې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی تیټ کړخپل ګریوان ته دمعناپه لټون
له یوه څاڅکی راته لوی لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هري قطرې نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادی ته مې کړه مخه ټول جهان شوګلزار
له سپېروخاوروښایسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپین ماچې په نظردمحبت ولیدل
ښکلوته هارواوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرودپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم
باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه
نه وم خبرچې څه کوم دخه مقصددپاره
رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت***

فرق دحق اودباطلولوى حکمت دى
ددماغ اوزړه همدغه عبادت دى
چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله
اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دى
بې له علمه بې له عدله بې له رحمه
په چاباندې رواکله حکومت دى
که مې څوک په لښته ووهي ظالم دى
که قانون مې غوڅوي سرعدالت دى
ديوه شخص نوکري خوغلامي ده
لوى عزت دخپل وطن اوقام خدمت دى
چې خپل ځان ګڼې خادم دخادمانو
په دې رازښه پوهېدلى نن“ الفت“ دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران*

زمونږ په محله کښې يو دوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نری وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل ماموپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړی يې پيتې وي دوی شورواله موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

ميوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډی صفت يې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار يې په کاله کښې پراتې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پېروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره كله سابه كله شوروا وي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نری وريجې رواوي

مدام دپوروړو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال يې داوي

هغه ځنګه ماموردی ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زمادارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــــه کـــار اولیاقـــت کښــــې دی هغـــه ځنـــې بهتـــردی
هغـــه پـــه پیســـوباندې پـــه هرځــای کښــې معتبـــردی

پخپلـــــــــــو ســـــــــوغاتوپه لویوخلقـــــــــو زورور دی
رشـــوت پـــه رشـــوتونو هضـــموي دایـــې هنـــردی

کارغـــه دې خـــوري مـــرداري هریـــووایي چـــې بلبـــل دی
دپـــــوهي صـــــفتونه یــــــې کـــــوو مکرجاهـــــــل دی

دخپـــل آمرپـــه مخکښـــې نـــه پـــوهیږم څـــه پـــرې کیـــږي
ســــم نشـــــې دربـــــدلی ډېرکرېـــــږي اوتیتېـــــږي

ســـرتیټ غـــاړه کـــږه شـــې لاس ســـیني نـــه نـــه بیلیـــږي
اوضـــاع اوحرکـــات یـــې تیـــټ اوپســـت رامعلـــومیږي

زمـــونږ پـــه مـــامورینو کښـــې دارنګـــه مـــاموران شـــته
پـــــــه دغوصـــــــفتونومدیران اوحاکمـــــــان شـــــــته

راځــــــئ هغــــــه ماموراوداماموســــــــره جلاکـــــــړو
دایوهرځـــای کښـــې وســـتا یودابـــل هرځـــای رســـواکړو

دښـــــــوبدوتمیزوکړو دحـــــــق جذبـــــــه پیـــــــداکړو
لایـــــــق اونـــــــالایق وپیژنـــــــووطن رڼـــــا کـــــــړو

ترخوبـــــــه پټووســـــــــترګې پـــــــه دغســـــــې کســـــانو
قلـــــم پســـــــې راواخلـــــــئ دوطـــــن ویښـــــــوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه***

دحق جذبه ده چې په ځوی دپلاربوتان ماتوي

یوه سرې باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده تینګ دی یوپه سله تقلید

دارازسدونه خاوندان دتینګ ایمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قیدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشیطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کیږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصیت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکیږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنیکه په قدم مه ځه حقیقت پسې ځه!

هغه دودپربږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه
دحق ورمېږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

که ځنډې کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهېږې؟ چې ګردونکښې دلارو

راځي هسې يومېلمه له کوم هېواده

چې يې خپل کالي ثنډلی په ثووارو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهان ګردو

مخ اوخت باندې يې پروت دلاري ګردو

ماوې خه دې وليدل په دې جهان کښې

ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پيداډېرعالمونه

چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه

يوخوورځې يې دژوندسندرې ووې

بېرته خاورې شوه اوچت يې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران وخوباقي يې لا آثارو

يومرغه په دېوا ل ناست دايې ګفتارو

دغه زوړدېوا ل چې ګورئ په يووخت کښې

جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي
یابخارله دریابونوپه هواشي
یوه ورځ به هم زمونږ له خاورو دوړو
یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرد او ملت

(۱)

په زرګونوکلوژونه دکړي ملتونه
په قرنوقرنوځملي وي ولسونه
د افرادو دعروج هسې مثال دی
لکه وي چې دریابونوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی
دملت اجماع قانون دشریعت دی
پس دخدای اودرسول له امرونهی
دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که څه نه وي دمغزوپه پیچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست يې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډیروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زیږنده ددغسې کتوده

سړیتوب

دتوتیانو له وینا دامعلومیږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي
سړی نه دی چې يې کاردسړونه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه يې مه بوله تورکانۍ دصحرادی
په ليدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سياست

سياست دمطلب سرته رسول دی
په تدبيراوفکربانديې کارکول دی
خپلوټولوکوښښوخپلونقشونه
مستقيمه نتيجه نه اخيستل دی

بې قدري

لکه ګل دبيانان هسې لويږم
څوک مې نه ويني په سترګوچې څه کيږم
دښايست قدرمې هېچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسيږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي

پرستش ديوه تن بت پرستي ده
دمسلک پيروي لويه ازادي ده
په کوم ځای کښې چې يوفکرکړي کارونه
هلته خوشې مهمل لفظ ديموکراسې ده

دروح اطمينان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه
چې څوک نه وينې څه زجربې قانونه
اطمينان دروح اوفکرهلته بويه
چې اصول اوقوانين کوي کارونه

صبر

(١)

ځينې وايې صبرغم کښې نه ژړل دي
داولادپه مړينه ږيره نه شکول دي
که صحيح معنايې غواړې زما جانه
په سختيوکښې دخپل ځان نه بايلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه خوک ویرېږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسېږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړي
یاخوک زیات له ضرورته په قارېږي

ددنیا قانون

یوه ورځ چې سحرووې په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکیږي
لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلاده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې

فکروي ددماغونوبنګلوکښې

په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي

محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه

چې يې اوس راته مشکله جدايي شوه

له ترخوزړه نه صبرېږي چې عادت شي

دښمن هم سړی ته خورشي چې ياري شوه

فکر او کار

(۱)

چې له لري سړی کاندې سنجشونه

کارته نه رانږدې کيږي کړي فکرونه

له دې فکراوسنجشه پيداکيږي

دماغونوکښې سودازړوکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زیارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل اوفکریوله بله بېل شي

عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلومنګي خپل ډکول

یومنګی دډکېدووخت کښې ویل

تږي نه یواوبه څکوخونه پوهېږو

چې څه رازبه وي دتږی اوبه څکل

(۲)

په رښتیا چې څوک منګی غوندې ډکېږي

ورو ترږوله احواله څه خبرېږي

په کندوانوڅوک پوره نه شي اچولی

که په لوږه دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وایي سوی پتنګان

چې مونږ پېژنوسیزونکی دخپل ځان

مونږله شمع ، شمع اورله تیلی واخیست

تیلی واخیست اورله لاسه دانسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالېږي
ستاله باغه دبهارورمه تاوېږي
ښایسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دي په ګلونوتپرېږي

(۲)

ګوره پرې نږدې داځمکه هسې شاړه
دنیاده ستا دغوايي په ښکرولاړه
نن ملاتیټه کړه خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپیداشو
فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپیداشو
ښایست یې ولیده دعشق پکښې اثرپیداشو
له دغوټولونه بیاشعراوهنرپیداشو

مات کودړی

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودړی
ویلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی
دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمی کړم
یوې پېغلې په اوروومه راوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی
مات کودړی سره هم دعشق داستان دی
ډیرمین په دې ګودردي یوځای شوي
ډېرمنګي دلته مات شوي لېدبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه
چې کتل مې په کوخوکښې خوشحالي وه
یوناڅاپه راپیداکوم لیوني شو
ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې
که له پاسه مې راغورځوي دلاندې
تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه
دااميدې خوک له مانه هیڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخومره لوی حکمت دی

ژوندپاره ډېرضروردحرارت دی

مګرګوره دآسمان سپینې سپوږمۍ کښې

خاوند ایښی دجمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمردژوندګوهرشته

دسپوږمۍ رڼا کښې بل کیف و اثرشته

په جهان کښې دي ضروردواړه خیزه

ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سلیمان دی

مالیدلی په قدرت کښې دانسان دی

په رښتیا که ته څه کاروځنې واخلې

شپې او ورځې هغه سپین اوتوردیوان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

خه چې غوښتی سلیمان دسبا ښارنه
ته یې مومې دسبا ورځې له کارنه
دبلقیس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی
دا امیدکېږي دشپو ورځوله زیارنه

حقیقت

(۱)

کبان وایي ژوندپیدادی له دریابه
سمندروایي چې دی داورله تابه
لټوي یې دهوامرغان هواکښې
حقیقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وایي دګل رنګ دی دستایلو
نسیم وایي خوشبویي بویه دوږلو
فیصله درنګ وبوی شوله مشکله
سرګردانه کړ نسیم شوردبلبلو

(۳)

ځینې وایي غوټۍ خاندي هوسېږي
زړه تنګۍ نه نجات مومي چې غوړېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینې نوروایي له ډېرې زړه تنګۍ نه
زړه یې چوي اوګرېوان یې څیرى کېږي

ثواب

دبېدای ثواب دوړى مېرول دى
دفقیرثواب روژې خداى ته نیول دى
غازي وژني بل سړى ثواب دپاره
دشهیدثواب خپل ځان په بل وژل دى

دشاعرشعار

په سرکښې فکردوطن په زړه کښې مینه دیار
دزوراوظلم لوى دښمن دازادۍ طرفدار
په حق ویلوماتوي بت اوطلسم دډار
شاعر دپاره مناسب دى همدغسې شعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پیژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زیږیدلی دی.

پلار یې میرسید پاچا اونیکه یې سید فقیر پاچا دی.

په ۱۳۱٤ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.

په ۱۳۱٥ کښې د انجمن ادبي غړی.

په ۱۳۱٦ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و.

په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.

په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.

په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.

په ۱۳۲٥ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر.

په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.

په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو.

په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شورى اتمې دورې ته وکیل وټاکه.

په ۱۳۳٤ کښې د جلال اباد له خوا د لویې جرګې وکیل وټاکل شو.

په ۱۳۳٥ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقررشو او د پوهنې دوزارت د عالي شورى په غړیتوب ومنل شو.

همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبیاتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.

په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو.

د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډیر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامینو په لیکلو اوتهیه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډیرې زیاتې مقالې یې په دې جریده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه یا د اداری په نامه نشر شوي.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلي نغمه.

۲- بله ډیوه.

۳- لغوي څېړنه.

٤- پښتو سندرې.

٥-عالي افکار.

٦- څه لیکل یا لیک پوهه.

۷- ادبي بحثونه.

۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.

۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.

۱۰- د آزادۍ پیغام.

۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخیالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱٤- غوره نثرونه.

۱٥- املا او انشا.

۱٦- لیکوالی (املا او انشا) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډیر زیاتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وینا.

هغه کتابونه ئې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقایسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظریات.

٤- ښه لمسون.

٥- د ټولني علم (ترجمه).

٦- د موفقیت لار (ترجمه).

نورو هیوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳٦ د حمل په ۳ مه د یوه هیئت په مشری پیښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳٦ د ثور په ۲۸ مه د یوه کلتوري هیئت په مشری اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳٦ د اسد په ۲۹ مه د یوه هیئت په غړیتوب مونشن ته تګ د مستشرقینو په ۲٤ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

٤- د ۱۳۳۷ د میزان په ۳ مه تاشکند ته د یوه هیئت په غړیتوب د اسیائي او افریقائي لیکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

٥- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د یوه هیئت په مشری اتحاد شوروي ته تګ د دوستی ټولنې په بلنه.

٦- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱٥مه د یوه هیئت په مشری مسکو ته تګ دمستشرقینو په ۲٥ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳٤۰ د ثور په ۹ مه د یوه هیئت په مشری اتحاد شوروی ته تګ د دوستی ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې یې دا ځایونه لیدلی دی.

مسکو- لیننګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کیف- ولګا ګراد- تفلیس- سمرقند- مونش- تهران- پیښور.

په دي سفر ونوکښې یې په رسمي دعوتونوکښې ډیري وینا وې کړی اوکنفرانسونه ئې ورکړیدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library